

Хоменко Валентина Володимирівна

Студентка 4-го курсу ФСП НТУУ «КПІ»

ПРАВОВИЙ СТАТУС БІЖЕНЦІВ В УКРАЇНІ

Поміж усіх прав людини суттєвим є право на життя. Якщо людину позбавити її прав і свобод, то відбудеться знівечення соціальної цінності людини. Тому одним із різновидів порятунку є втеча з країни в якій виникає загроза для життя і пошук захисту за її межами. Якраз таких осіб і називають біженцями. Пришестя біженців в Україну відбулося ще в перші роки незалежності держави, але з часом виникла проблема великих міграційних процесів в Україні. Проблему міграції і біженців досліджували різні вчені, різних країн в різні часи. Згодом своє висвітлення можна було побачити в монографіях вітчизняних вчених О.А.Малиновської, Ю.М.Тодики, В.С.Гринчака та інших.

Конституція України демонструє демократичний правовий статус людини і громадянина, що в свою чергу надає сприятливі умови для життя біженців в нашій країні.

Закон України «Про біженців» визначає правовий статус біженців, надання та позбавлення цього статусу, а також ознайомлює з правами та обов'язками осіб які набули статусу біженців. В ст. 26 Конституції України зазначаються права іноземців та осіб без громадянства, що перебувають на території нашої держави. Вона проголошує права на надання притулку в порядку встановленому законодавством. Питання про статус біженців регулюються міжнародними договорами і нормативно-правовими актами до яких належить Конвенція ООН про статус біженців від 28 липня 1951 року.

Відповідно до Закону України «Про біженців» біженцем може бути особа, яка не є громадянином України. Цей статус набувають за переконливим і обґрунтованим страхом стати жертвою переслідування за ознаками передбаченими законом. Така особа може звернутися за захистом до України та користуватися цим захистом. Вона має рівні права на рівні із громадянами України. Особа із статусом біженця повинна мати юридичний документ,

який називається посвідченням біженця. Відповідно він свідчить про надання такого статусу. З метою запобігання незаконного перетину державного кордону України, особи без громадянства або іноземці повинні в зазначений термін законодавством подати до органу міграційної служби заяву про надання їм статусу біженця. У разі відсутності документів, які посвідчують особу чи у випадку коли вони є фальшивими, особа повинна повідомити про таку ситуацію з наданням певного пояснення про правопорушення. В відповідних до закону обставин, а саме таких як вчинення злочину проти миру, або вчинення особою дій які суперечать принципам ООН, орган міграційної служби може відмовити у наданні статусу біженця.

Шляхом примусу, біженець не може бути повернений чи висланий до тих держав, де можуть порушуватися його конституційні права, як людини. Але слід розуміти, що такі домінанти не поширюються на біженців, які шляхом скоєння тяжкого злочину, були засудженні в Україні.

Наша держава підтримує збереження єдності сімей біженців, тому в такому випадку законодавство розглядає певні права біженців, їх сімей та дітей. Також біженці мають право на користування житлом, отримання матеріальної підтримки, пенсії та інших видів соціального забезпечення відповідно до порядку встановленому законодавством. Тобто особа, якій надали статус біженця користується всіма конституційними правами та свободами. Але здійснення своїх прав не повинно перешкоджати інтересам держави, в першу чергу правам громадян цієї країни.

Слід зауважити, що навіть настільки гуманні положення законодавства при застосуванні на практиці вимагають поліпшення. Питання регулювання правового статусу біженця аналізується проблемою взаємозв'язку законодавчої бази країни з міжнародними договорами. Для вирішення такої проблематики потрібно зробити комплексний аналіз усіх нормативно-правових актів, які регулюють правовий статус біженця. В результаті, при розробці концепцій вирішення існуючих проблем потрібно звернути значну увагу на сприяння покращення розвитку міжнародного співробітництва.

Список використаних джерел:

1. Конституція України від 1996 р. // Вісник Верховної Ради України. – 1996. - №105.
2. Конституційне право України / /За ред. В.Ф.Погорілка. – К., 2003. – 405 с.
3. Закон України “ Про біженців ” від 21.06.2001 року.
4. Малимоненко Р. Роль прав, свобод та інтересів людини у новій світовій обстановці // Право України. - №2. – 2004.
5. Скакун О.Ф. Теорія держави і права. Підручник / – Харків: Консул, 2001. – 639 с.
6. Ковалишин І.Г. Правовий статус біженців в Україні як вид правового статусу іноземців // Право України. - 2001.- №2.- С.38-42.